

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 312/2026-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu (sudca spravodajca) a sudcov Ladislava Duditša a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED]

[REDACTED], zastúpeného advokátkou JUDr. Veronikou Tóthovou, PhD., Ku potoku 5, Košice, proti uzneseniu Mestského súdu Košice sp. zn. 47Nt/7/2026 z 23. marca 2026 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa, skutkový stav veci a argumentácia sťažovateľa

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 14. mája 2026 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením mestského súdu sp. zn. 47Nt/7/2026 z 23. marca 2026. V petite podanej ústavnej sťažnosti sťažovateľ ústavnému súdu navrhol, aby nálezom vyslovil porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením mestského súdu, ktoré zruší a vec vráti na ďalšie konanie, a priznal mu náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom Okresného súdu Michalovce sp. zn. 26T/21/2023 zo 14. apríla 2023 právoplatne odsúdený pre obzvlášť závažný zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1, 4 písm. b), c), ods. 6 písm. b) a d) Trestného zákona, za čo mu bol aj v dôsledku postupu podľa § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov a 8 mesiacov so zaradením do ústavu s minimálnym stupňom stráženia a peňažný trest 9 476 eur.

3. Riaditeľ Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Košice-Šaca podal 11. februára 2026 na mestskom súde návrh na premenu zvyšku uloženého trestu odňatia slobody, ktorý bol sťažovateľovi uložený vo výmere 6 rokov a 8 mesiacov, na trest domáceho väzenia. Mestský súd napadnutým uznesením zamietol návrh riaditeľa ústavu z dôvodu, že (i) doterajšie správanie

sťažovateľa v ústave, aj keď mu bola 4-krát udelená disciplinárna odmena, nesvedčí o takej kvalitatívnej náprave sťažovateľa, ktorá by mohla viesť k premene zvyšku trestu odňatia slobody na trest domáceho väzenia, a to aj z dôvodu, že (ii) bol odsúdený za obzvlášť závažný zločin spáchaný proti životu a zdraviu, (ii) časť z uloženej doby trestu odňatia slobody, ktorého výkon započal 26. septembra 2022 a je naplánovaný do 26. mája 2029, nepostačovala na jeho nápravu, (iii) výška trestu odňatia slobody mu bola postupom podľa § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona zmiernená o 1/3 pod dolnú hranicu trestnej sadzby a (iv) podaním dovolania aj z dôvodu, že v pôvodnom konaní nebol znalecky skúmaný jeho duševný stav, rozporuje, resp. principiálne brojí proti podstate svojho odsúdenia vrátane snahy o prehodnotenie výšky uloženej trestnej sankcie v dovolacom konaní.

4. Sťažovateľ je presvedčený o tom, že napadnutým uznesením mestského súdu „*došlo z dôvodu jeho nezákonnosti, arbitrárnosti a absolútnej nepreskúmateľnosti k popretiu obsahu a zmyslu môjho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, keďže interpretácia a aplikácia príslušných právnych noriem zo strany konajúceho všeobecného súdu bola natoľko neudržateľná, že nepochybne založila ústavnoprávny rozmer celej trestnej veci.*“. Sťažovateľ odvodzuje svoj názorový postoj od znenia zákonnej úpravy § 65a ods. 1 Trestného zákona v spojení s § 53 ods. 1 písm. c) a d) Trestného zákona, v konfrontácii s ktorou považuje argumentáciu mestského súdu o nevyhovení návrhu riaditeľa ústavu na premenu trestu odňatia slobody na trest domáceho väzenia za nielen nezákonnú, ale aj ústavne neudržateľnú.

5. Sťažovateľ je toho názoru, že závažnosť trestného činu v konaní o premene zvyšku trestu odňatia slobody na trest domáceho väzenia nemožno vzhľadom na § 65a ods. 1 Trestného zákona v nadväznosti na § 53 ods. 1 písm. b) Trestného zákona vôbec posudzovať, keďže sa posudzuje výlučne splnenie podmienok podľa § 53 ods. 1 písm. c) a d) Trestného zákona a navyše je v rozpore s hmotnoprávnym významom zásady *ne bis in idem*. Za rovnako vágne považuje sťažovateľ aj úvahy mestského súdu o znížení trestu v trestnom konaní vedenom proti nemu v dôsledku uzavretia dohody o vine a treste alebo o tom, že využil mimoriadny opravný prostriedok, ktorým spochybňuje dôvodnosť svojho odsúdenia, ako aj argument o tom, že dosiaľ vykonaná časť uloženého trestu odňatia slobody, ktorého výkon započal 26. septembra 2022 a má byť vykonaný 26. mája 2029 (pričom o podmienenečné prepustenie môže požiadať 26. septembra 2027), nepostačuje s ohľadom na závažnosť trestnej činnosti na dovŕšenie nápravy sťažovateľa.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

8. Ústavný súd v súlade s § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon

o ústavnom súde“) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť, pričom posudzoval, či jej prijatie na ďalšie konanie nebránia dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

9. Ústavný súd stabilne judikuje, že súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 119/03, III. ÚS 209/04, IV. ÚS 221/2024, IV. ÚS 271/2025, IV. ÚS 278/2025). Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, avšak musí dať odpoveď na otázky, ktoré majú pre vec podstatný význam (II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04). Ak ide o argument, ktorý je vo veci rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (II. ÚS 410/06, IV. ÚS 271/2025, IV. ÚS 278/2025).

10. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť, keď namietaným postupom orgánu verejnej moci (súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú možno preto považovať sťažnosť, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie.

11. Ústavný súd musí zdôrazniť rozdiel medzi prieskumom na úrovni všeobecného súdnictva a prieskumom v konaní o ústavnej sťažnosti, pričom v druhom z uvedených prípadov nejde o bežnú polemiku na úrovni zákona a skutkového stavu (k čomu ústavná sťažnosť smeruje v kontexte dosiahnuť opačné rozhodnutie, teda v prospech sťažovateľa).

12. Zároveň je potrebné uviesť, že v preskúmvanej veci ide o zamietavé rozhodnutie, v ktorom sa konštatuje nedostatok podkladov na splnenie podmienok premeny zvyšku trestu odňatia slobody na trest domáceho väzenia. Ide teda o odôvodňovanie neexistencie určitého stavu (obdobu negatívneho dôkazného bremena), ktoré má inú povahu ako pri prezentácii odôvodnenia niečoho, čo nastalo ako kvalitatívna zmena oproti predchádzajúcemu stavu.

13. Rovnako platí, že absencia možnosti podať sťažnosť proti predmetnému uzneseniu podľa úpravy Trestného poriadku symbolizuje menší význam takého rozhodovania z pohľadu zákona (zákonodarcu). Sťažnostné konanie v jeho štandardných parametroch nemôže byť nahrádzané prieskumom ústavného súdu.

14. Mestský súd (v rovine výsledkovej spravodlivosti, ktorou sa ústavný súd výlučne zaoberá) jasne konštatoval, že doterajšie správanie odsúdeného ešte nesvedčí o takej náprave, aby bola premena trestu akceptovateľná. Úvahy o charaktere odsúdenia a ďalších sprievodných okolnostiach (odsek 3 tohto odôvodnenia) sú kontextuálnymi subvýchodiskami, na ktorých je založený negatívny záver o materiálnej podmienke podľa § 65a ods. 1 písm. a) Trestného zákona. V tomto zmysle je pojem „polepšenie“ viazaný nielen na správanie odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody (dokladované samotným návrhom riaditeľa ústavu), ale aj na perspektívu účelnosti výkonu trestu domáceho väzenia, ktorý má, aj keď stále ide o trest, úplne iný charakter než výkon trestu odňatia slobody a je predpolím úplnej resocializácie odsúdeného. Argumenty pre predmetnú premenu preto

musia byť aj vzhľadom na len parciálnu potrebu výkonu trestu odňatia slobody (postačuje už jedna tretina) jednoznačné a dotknuté rozhodnutie nie je možné ponímať nárokovo.

15. Vo svojom súhrne sa odôvodnenie napadnutého uznesenia (ktoré sa nemuselo detailne zaoberať tou časťou podmienok premeny trestu, ktorá splnená bola) nejaví z pohľadu jeho ústavnej udržateľnosti ako excesívne, a teda nesplňajúce jej podmienky, a preto ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. júna 2026

Libor Duľa
predseda senátu